

Déli Hirlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / PÉNTEK / AUGUSZTUS 23

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. ÉVF. / 190. SZÁM

SAVANYU A SZÖLLŐ. Bukarestből jelentik: Bratianu Vintilához közelálló körök értesülése szerint a volt miniszterelnök nem követeli a liberális párt számára a kormányhatalmat. A liberális párt újabb kiáltvánnyal fordul az ország lakosságához és abban nemzeti kormány alakulását követeli.

PANASZ A KIUTASÍTÁSOK MIATT. Bukarestből jelentik: Az idegenek ellenőrzésénél a bukaresti bizottság majdnem minden idegent kiutasított. Előfordult, hogy olyan embert utasítottak ki, aki ötven éve él már Bukarestben. Ezek az intézkedések megdöbbenést váltottak ki és ezrével érkeztek a panaszok a belügyminiszteriumhoz a kiutasítások miatt. Vaida belügyminiszter felülvizsgálta a kiutasított névsorát és a kiutasított egyének több mint nyolevan százaléknak továbbra is megadta az országban való tartózkodási engedélyt.

IDŐKÖZI VALASZTÁS. Bukarestből jelentik: A tárgovistei választásra tegnap nyújtották be a kormánypárt jelölő listáját. A kormány jelöltje Petrovici János volt néppárti miniszter.

VÉRÉS HARCOK A TÁVOLI KELETEN. Londonból jelentik: Az orosz páncélvonatok megjelentek félkilóméternyire a kínai állásoktól. Négyezer gyalogos tüzérségi támogatás mellett támadásba ment át a kínai katonaság ellen. Ezek szintén ügyintézőléssel válaszoltak és az oroszokat visszavetették. A kínaiak harminc embert veszítettek és sikerült elfoglalni az orosz ágyukat, valamint nagy mennyiségű municiót. Megerősítik azt a hírt, hogy Delainov városát az orosz szabadesapatok elfoglalták. A kínaiak eddigi vesztesége kétszáz főre becsülhető. A keletkínai vasutakon folytatják a merényleteket.

GYUJTOGATÓ GYARIGAZGATÓK. Brailából jelentik: Az elmúlt éjjel nagy tűz pusztított Brailában, amelynek két gyár esett áldozatul. A tűz a Gricie-féle bőröndgyárban ütött ki és onnan terjedt a Guttman-féle kaptafagyárra is, majd egy közeli vaskereskedés is lángra lobbant. A tűz mindkét gyárat és a kereskedést elpusztította. A kár több millió lei. A vizsgálat megállapította, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. Az ügyészség több letartóztatási indítványt tett a vizsgálóbírónak és többek között Gricie és Guttman gyárosok letartóztatását is kérte.

Félmilliárdos panama A pénzügyminiszteriumban a nyugdíjalapból négyszázmilliót utaltak ki minden igazoló irat nélkül

Bukarest, augusztus 22.
(Tudósítónk telefonjelentése.) Ez év tavaszán a pénzügyminiszteriumban nagyszabású sikkasztásnak jöttek a nyomára. Kiderült, hogy hamis és nem létező utalványok alapján a központi állampénztárnál milliókra menő összegeket utaltak ki. A pénzügyminiszterium a sikkasztás felfedezése után bizottságot nevezett ki és ennek az volt a feladata, hogy

az összes pénzügyminiszteriumi ügyosztályokban a fizetési utalványokat felülvizsgálja. A bizottság hónapok óta folytatja munkáját és 1920-ig visszamenőleg mindazokat az utalványokat, amelyek alapján a központi pénztárnál pénzt vettek fel, felülvizsgálta. Ez a munka nagyon nehezen haladt előre és a bizottság csak most tett jelentést a pénzügyminiszternek. A jelentés szerint egyedül a nyugdíjalapból négyszáz millió lei felvett pénz

után hiányzanak az igazoló okmányok és azok az iratok, amelyek alapján ezt a horribilis összeget kiutalták. A bizottság még folytatja a vizsgálatot, amely egy hét múlva befejezést nyer és akkor a négyszáz millió sikkasztásra vonatkozó vizsgálat összes iratit is a bukaresti ügyészséghez terjesztik fel. A pénzügyminiszteriumban éveken át elkövetett sikkasztások ügyében szenzációs fordulat várható az ügyészi nyomozással kapcsolatban.

Háboru esetén a kisántánt hadseregeit közös hadvezetőség alá rendelik

Prága, aug. 22.
A Csehszke-Szlovo című lap foglalkozik azzal a hivatalos hírrel, hogy a kisántánt államok szövetségi szerződéseit meghosszabbítják, de egyelőre azok tartalmát titokban tartják. A lap szerint mégis következtetni lehet arra, hogy a három állam ennek kö-

vetkeztében katonai egységgé kapcsolódott össze, amely mintegy negyvenmillió lakossal bíró államesoportnak majdnem akkora súlya van, mint egy nagyhatalomnak. A katonai egység abban nyilvánul meg, hogy például a morvaországi hadgyakorlatokon jugoszláv és román vezérkari főnökök is

résztesznek. A Povedni-List szerint hivatalosan elhallgatták, hogy a minisztertanács alkalmával a kisántánt titkos katonai szerződését is tárgyalták, amelyet a májusi belgrádi kisántánt-konferencián kötöttek. Ennek az a lényege, hogy háboru esetén a kisántánt hadseregeit közös hadvezetőség alá kell rendelni.

A bánási tartományi igazgatóság új jelöltje Brediceanu Kájusz

Temesvár, augusztus 22.
A nemzeti parasztpárt temesmegyei szervezete kijelölte azoknak a helyi bizottságoknak az elnökeit, amelyek az új közigazgatási törvény gyakorlati alkalmazására vonatkozó előkészületeket megteszik. Ezek a bizottságok egyúttal előterjesztéseket tesznek a közigazgatási törvényben engedélyezett kisközségeknek egybeolvasására, ezenkívül pedig javaslatba hozzák a községi ideiglenes tanácsok kinevezendő új tagjait is. A temestorontáli járások helyi bizottságai három-három tagból állanak és ezeknek elnökei az egyes járások szerint a következők: a központi járásban Balta Koriolan dr. szenátor, a rékási járásban Bugariu Szevér dr. szenátor, a komósi járásban Luca Aurél gaz-

dálkodó, Vingán Lazarescu Miklós zsadányi gazdálkodó, Lippán Vasiescu Misa képviselő, Dettán Gutu János, Buziáson Ciurciu János dr., Gátalján Lazar János gazdálkodó, Perjámoson Jelelean Miklós, Csákován Jancu Sándor dr. képviselő, Zsombolyán Calinie István községi tanácsos, Gyűlvészen Zarie György dr. képviselő, Nagyszentmiklóson Fleseriu János dr. főesperes. A bizottságok kötelesek az új közigazgatási törvény gyakorlati alkalmazására vonatkozó észrevételeiket, előterjesztéseiket a Cigareanu Liviusz dr. elnöke mellett működő temesi központi bizottságnak beterjeszteni. A központi bizottságtól függetlenül működik az a bizottság, amely a kerületi igazgatóság megszervezésére vonatkozó előmunkálatokat végzi.

A kerületi igazgatóság felállítása komoly gondokat okoz a kormánypártnak és nem véletlen Brediceanu Kájusz dr. vatikáni meghatalmazott miniszternek lugosi tartózkodása. Kormánypárti körökben — amint ezt a Déli Hirlap elsőnek írta meg — komolyan számolnak azzal, hogy Boeu Szevér bánási miniszter mégis külföldi diplomáciai megbízatást kap és Brediceanu Kájusz dr. lesz az új kerületi igazgató, aki hír szerint hajlandó is lenne ezt az állást a vatikáni követi méltósággal feleleselni. A lugosi és oravica pártszervezetek Brediceanu Kájusz személye mellett foglalnak állást, aki beavatott körök értesülése szerint a napokban kihallgatáson jelenik meg Maniu Gyula miniszterelnök előtt ebben az ügyben.

A fáraók utódai a Mehalában

hatvan rozzant viskóban a városrész közepén külön negyedet alkotnak és a tisztaság követelményeinek megcsufolásával megfertőzik az egész környéket

Temesvár, augusztus 22.

Mehala kellős közepén a második villamos megálló mellett terül el a cigánysor. Apró, rozzant, vályogból összezsúbkált kulipintyok. A kocsi-uton egy sereg meglett férfi rohan harsányan ordítva. Egy elhullatott patkót vettek észre a földön és azután rendezték a versenyfutást. A legerősebb kioszt két pofont a patkót el-utalajdonító legénynek és megint helyre-áll a rend.

A cigányok villanegyedében orrfasaró büz terjeng mindenfelé. A viskók előtt a purdéknek egész serege félmeztelenül sütkérezik a napon. A feljűk közeledőre egyesült erővel rontanak és koldulnak. Közben mindenik produkálni akarja magát. Az egyik táncol, a másik cigánykereket hány, a többiek pedig ki fütyüléssel, ki énekkel és ordítással, igyekeznek magukra tereelni a figyelmet. Az egyik házikó falához sovány gebe van kötve, mely egységűen kaparászik és látszólag nem érdekli más a kunyhó előtt elterülő fűnél.

Nem tudják elképzelni, mit kereshet valaki, aki nem tartozik közéjük, a cigánysoron, amikor a közelben lakók is az orrukot befogva száguldanak el telepük mellett. Gyanakvóak, Besugót, detektívet sejtene mindenki. Egy tizenöt-tizenhat év körüli suhancot gyorsan elrángat az anyja, amikor annak megered a nyelve. Távobbb álló viskó mellett egy hatalmas nagy rudon disznót pörkölnék. Természetesen a sertés valami betegségben dögölt meg és hosszas kunyorálás után elkérték a saját számukra. Nekik így is izletes pecsénye. A közeli házak mellett üldögélők mind izgatottan és esillogó szemmel várják az ebédet.

Szomorú kép az egész. Mintha nem is Temesvárott lenne, hanem valamelyik Isten hátamögötti kis falucska határában. És ezzel önkénytelenül felvetődik a kérdés, miért engedi meg a város, hogy itt lakjanak a városban, utcáson között, hatvan-hetven házat kitévő negyedben, ahol nincsen egyetlen egy illemhely sem, egyéb közegészségügyi berendezésről nem is szólva. A cigányok összeszedik az utcákon, tereken megdögölt baromfit és disznókat és zsákmányukkal haza mennek, ahol azt megsütik, hogy meg-egyék. A környékeliek nem tudnak aludni, ebben a rekkenő hőségben nyitott ablakok mellett, mert az irtózat

büz behatol a házakba. Pestises, dögle-tes levegőt áraszt a cigánysor. Sürgősen szükséges lenne, egyszer ott is egészségügyi razzíát tartani és kitele-

píteni az egész pereputtyot a lakosság nagy megnyugvására, mert igazán nem lehet kellemes dolog pestises fe-szek közvetlen közelében lakni...

Tegnap este elindult a Zeppelin a japán fővárosból Dél-amerikára felé

Temesvár, augusztus 22.

A Zeppelin léghajó két napos tókiói tartózkodás után japán időszámítás szerint csütörtökön hajnalban, a mi időszámításunk szerint még tegnap este elindult a japán fővárosból. Az ut harmadik szakasza Tokiótól Los Angelesig tart. A léghajó tisztjei remélik, hogy meg tudják dönteni Me-ars és Collier huszonhárom napon és tizenöt órán át teljesített rekordját a világszerte repülésben. Ha a Zeppelin ezt a rekordot meg akarja dönteni, akkor legkésőbb augusztus harmincegyedikén délután el kell érnie New-

York kikötőjében a Szabadság-szobrot.

A tókiói tartózkodás két napja alatt német és japán mechanikusok éjjel-nappal dolgoztak a léghajó megtöltésén. Főleg hidrogénnel és kilencszázötvenezer köbláb pirofáx gázzal töltötték meg a léghajót. Az utóbbit az ugynevezett kék gáz helyett használják. Ez a mennyiség százhusz órányi repülésre lesz elegendő, teljes motorhasználat mellett. A léghajó ezenkívül benzint és benzolkeveréket is vitt magával utjának további szakaszán.

Lopáson érték a strandon mire szegényében otthon felakasztotta magát

Nagykanizsa, augusztus 22.

A Nagykanizsa közelében levő kasszahi strandfürdőn az utóbbi időben a fürdőzők ruháiból sűrűn tűntek el a pénztárcák és egyéb értéktárgyak. A fosztogatóknak eddig nem sikerült nyomára jutni. Böke Gyula uszómester tegnap észrevette, hogy Fites Jenő dr. közjegyző családjának kabinjába egy fiatalember osont be, aki néhány perc múlva ismét elhagyta a kabin. Azonnal értesítették Fites családját és ekkor megállapították, hogy Fites közjegyző pénztárcája hiány-

zik. A rendőrség erre őrizetbe vette a kabinból kiosont fiatalembert, a kabin kiderült, hogy Hajós János joghallgató. A strandon a leleplezés nagy botrányt idézett elő, mert a jómodu fiatalembert általánosan ismerték. A csendőrök az őrszobába vitték, ahonnan azonban tagadásával szemben tárgyi bizonyítékok hiányában szabadon engedték. A fiatalember ezután hazament és szegényében felakasztotta magát. Az utolsó pillanatban azonban levágták, de állapota így is válságos, mert a halállal vívódik.

Igazságtalan degradálás ért egy közkórházi igazgatót

Temesvár, augusztus 22.

A temesvári itélőtábla tegnap érdekes közigazgatási pert tárgyalt. Marin Tódor közvetlenül a városi közkórházak államosítása után első osztályú gondnoki minőségben a lugosi közkórház igazgatójának neveztek ki. Ebben az állásban egészen 1928 december huszonkettedikéig működött. Ekkor váratlanul megérkezett a közegészségügyi miniszterium rendelete, amely a gondnoki tisztségtől elmozdítva egy ranggal degradálja és ugyancsak a lugosi kórházhoz könyvelőnek nevezte ki, míg Popescu Demeter könyvelőt a gondnoki teendők ellátásával bízta meg. Marin erre panasszal támadta meg a miniszterium döntését és ezt a panaszt tárgyalta tegnap a temesvári itélőtábla szüneti

tanácsa. Miclea Romulusz dr. Marin képviseletében kifejtette, hogy ügyfele tizenhat éve állami tisztviselő, ellene fegyelmi eljárást nem folytattak és a miniszterium törvénytelen intézkedést tett, amikor indokolatlanul degradálta és szerzett jogait nem ismerte el. Az ügyvéd kifejtette, hogy politikai szempontok érvényesültek ennek a határozatnak a meghozatalában. Dorobantiu Vasul dr. államügyvéd érvelései után a tábla tanácskozásra vonult vissza. A tábla helytadott a panasznak, a degradálást törvénytelennek minősítette és elrendelte, hogy a miniszterium haladéktalanul helyezze vissza Marint gondnoki állásába, 1929 január elsejéig pedig visszamenőleg térítse meg a fizetési különbözetet.

MÁLNÁSI MÁRIA FORRÁS

Természetes alkalisósógyógyvíz
Gyomorégést azonnal megszüntet

A legjobb nyálkaoldó gyógyszer
Mindennél kapható

Kutkezelőség: Brassó. 1833

Főlerakat: KARDOS MIKLÓS, Timisoara, Str. Vladimirescu 30.

LINOLEUM

futószőnyeg, perzsa és egyéb mintákkal Lei 78.—
padlóbevonáshoz 200 cm. szélességben m²-kint „ 143.—
linoleum ebédőszőnyeg 200X300 „ 870.—

HAAS LIPÓT

Linoleum- és Szőnyegáruház
Timisoara, Bulev. Regele Ferdinand 5

Feljelentés egy temesi szolgabíró ellen

Temesvár, augusztus 22.

Különös büntető feljelentés érkezett tegnap az ügyészséghez. Rudloff Artur, a Temesvár-Nagyszentmiklós között közlekedő autóbussz tulajdonosa jelentette fel Zomboreanu Tibor nagyszentmiklói szolgabíró. A feljelentés adatai szerint a szolgabíró utasítást adott Oprisor Konstantin nagyszentmiklói csendőrmesternek, hogy Rudloffot kísérje Zombolyára és ott adja át a jugoszláv hatóságoknak. Rudloff ugyanis jugoszláv állampolgár, azonban tartózkodási engedéllyel rendelkezik és annak meghosszabbítására kérvényt is adott be a temesvári bizottsághoz. Az őrmester a parancsnak eleget tett. Hogy Rudloffot áttették a határon és miként került vissza Nagyszentmiklósról, arról a feljelentés adatai szerint Rudloff hivatkozik arra, hogy Zomboreanu az ellene indított eljárás során hivatalától felfüggesztették és ennek ellenére még mindig szolgálatot teljesít. A feljelentés tegnap érkezett meg a temesvári ügyészséghez és Seciureanu Romulusz vezetőügyész ma dönt a nyomozás kérdésében. Valószínű azonban, hogy Zomboreanu állítólagos felfüggesztéséről felvilágosítást kér a temesi prefekturától is.

Két életunt öngyilkossági kísérlete

Temesvár, augusztus 22.

Két öngyilkossági kísérlet történt tegnap. A kora reggeli órákban ifjabb Tábor Mihály huszonhat éves soffőr a mentők autógarázsában fobelötte magát. A hatalmas dörrenésre a mentők azonnal a garázsba rohantak, ahol rémes látvány tárult szemük elé. Tábor Mihály nagy vértöze a közepén vérgödött iszonyu kínok között. A mentők első segélyben részesítették és a Bega-szanatóriumba szállították. Állapota életveszélyes. Tettét buskomorság miatt követte el. Kevésbé tragikus kimenetelű volt a második öngyilkosság. Wunschl Teréz huszonegy esztendő urileány tegnap este a nyári mozi előadása után vőlegényével sétálgatva szóváltásból kifolyólag előkapott egy éles borotvát és azzal át akarta vágni a torkát. Vőlegénye szerencsére észrevette az öngyilkossági kísérletet és sikerült megkapni a leány kezét, aki csak könnyebb sebet ejthetett magán. A mentők első segélyben részesítették az életunt leányt, akit a Bega-szanatóriumba szállítottak. Reggel kívánságára a józsefvárosi Szilágyi-utcai lakására vitték.

Kényelmesen, olcsón és jól Nagyváradon csak a

METROPOL

nagyszállodában lakik

100 minden komforttal berendezett, újonnan átalakított szoba.

Minden vonalnál i. vendégeinket ingyen autót várja! Kereskedelmi utazók nagy kedvezményben részesülnek.

OLLA
GUM.!?

A kórház építési panamája:

A jobb kéz három évig nem tudta, mit csinál a bal

Temesvár, augusztus 22.

A városháza illetékes köreit váratlanul érte, hogy a közegészségügyi miniszterium részéről Nicolescu, míg a munkaügyi miniszterium részéről Chavitzky mérnököt — mielőtt már röviden megírtuk — Temesvárra küldötték az új városi közkórház építése körüli állítólagos szabálytalanságok és panamák ügyében a vizsgálatot lefolytatni. A két mérnök huszonnégy órai tartózkodás után tegnap elutazott Temesvárról és jelentést tesznek illetékes miniszteriumuknak a Temesvárott tapasztaltakról.

Ami ezeket az állítólagos szabálytalanságokat és visszaéléseket illeti, megírhatjuk már most, hogy a szakértők mit jelenthetnek a miniszteriumnak. Ez nem más, mint, hogy a temesvári közkórház építésénél a jobbkez nem tudta mit csinál a bal.

A helyzet évekre visszamenőleg ugyanis a következő.

Amikor a közkórházakat az állam vette kezelésbe és felmerült az új temesvári kórház építésének a terve, a közegészségügyi miniszterium utasította mérnöki osztályát, hogy a temesvári közkórház terveit készítse el. A tervek elkészültek, azokat Temesvár városának is bemutatták és akkor a temesvári hatósági orvosi kar egyöntetűen megállapította, hogy ezek a tervek nem felelnek meg a követelményeknek és az új temesvári közkórházat modernebb építészeti és higiéniai szellemben kell építeni. Az orvosoknak egyöntetű véleményével akkoriban a városi tanács is foglalkozott és úgy döntött, hogy Prostean Oktáv dr. városi főorvost és Suciú Adrián városi mérnököt külföldi tanulmányuttra küldi a kórházi viszonyok tanulmányozására. Ez megtörtént és

amikor Prostean és Suciú külföldről visszatértek a tapasztalatok figyelembevétele mellett a városi mérnöki hivatal nyert megbízást új kórházi építési tervek elkészítésére.

A tervek elkészültek és Temesvár városa úgy a közegészségügyi miniszterium, mint a város által elkészített tervrajzokat jóváhagyás végett a legfelső műszaki tanáchoz terjesztette fel. A műszaki tanács a temesvári városi mérnökség által készített modernbb terveket hagyta jóvá és azok alapján három év előtt megkezdtek az új közkórház egyes pavillonjainak az építését. Három évig nem volt semmi baj és nem is lett volna, ha két hét előtt valami váratlan esemény nem jön közbe. Az történt, hogy a közegészségügyi miniszterium egyik magasrangú tisztviselője átutazott Temesvárról és kíváncsi volt, hogyan haladnak az új kórház építési munkálatai. Kiment a helyszínére és kísérőjének meglepetve mondotta:

— De hiszen ez a kórház nem a miniszterium által elkészített tervek alapján épül fel. Mi történt itt?

Természetes, hogy észleleteiről jelentést tett a miniszteriumban és en-

nek a jelentésnek volt közvetlen folyománya, hogy két vizsgálóbiztost küldtek Temesvárra, megállapítani, hogy vajon milyen panamát követtek el? A két mérnök szakértő nagyon hamar megállapíthatta, hogy mi történt Temesvárról, mert alig huszonnégy óra elmultával el is utaztak.

Az történt, hogy a közegészségügyi miniszterium éveken át nem vett vagy nem szerzett tudomást arról,

hogy az új temesvári közkórházat nem a miniszterium által elkészített, hanem Temesvár városa által kijavított tervek alapján építik.

Ebből származhatott azután a bonyodalom, amely most a vizsgálathoz vezetett. Hír szerint a bukaresti szakértők azt a vádat is vizsgálat tárgyává tették, hogy az építésnél állítólag a tervektől eltérően kevesebb és más anyagot vettek volna igénybe.

Autók karambolja

Két súlyos szerencsétlenség történt tegnap a bánásgyi utakon

Temesvár, augusztus 22.

Súlyos kimenetelű két szerencsétlenség történt tegnap. Fendt Antal mehalai marhakereskedő a Tms 1013 jelzésű autótakszin kirándulásra indult. Társaságában feleségén kívül a gépkocsin még Müller Lipót mehalai lakos, ennek kislánya és Adám Katalin foglaltak helyet. Az autót Stepper Arnold soffőr vezette, aki a Szegedi út irányába hajtott. A társaság nagyon jó hangulatban folytatta az utat és közvetlenül a vámházhoz értek, amikor utól akarták érní az előttük robogó 442 Tms jelzésű autót. Nagy porfelhő keletkezett és a taksziautó soffőrije nem látta, hogy az előtte robogó gépkocsi forgalmi akadály miatt kénytelen volt megállni. Három szénával megrakott szekér foglalta le ugyanis az utat, amire a 442 Tms autó soffőrije megállította kocsiját. A taksziautó soffőrije későn fékezett és összeütközött a 442 számú autóval. Az összeütközés alkalmával Fendt Antal arcán és száján súlyos sérülé-

seket szenvedett. Fendtne szintén komolyan megsérült, míg Müller erősebb horzsolásokkal menekült meg. A két kisleánynak esodálatosképpen az ijedtségen kívül semmi bajuk nem történt. A vámházból azonnal értesítették a mentőket, akik a sebesülteket első segélyben részesítették és lakásukra szállították. A temesvári rendőrség eljárást indított annak a megállapítására, hogy kit terhet a felelőség. Mindkét autó súlyosan megrongálódott.

A másik szerencsétlenség Resicán történt. A Resica-művek tulajdonát képező uton ellentétes irányból haladtak motorkerékpárjukon Kaiser Pál és Bleyer J. resicai tisztviselők. A két motorkerékpár az egyik kanyarban összeütközött. Bleyer a járási furódott a kormánykerék és mindkét arcesontját összetörté, ezenkívül belső sérüléseket is szenvedett. Súlyos állapotban kórházba szállították. Kaiser sérülései könnyebb természetűek.

Hónapok óta tárgyalnak a háborus adósságok rendezéséről és csak most fedeztek fel egy számadási hibát a tervezetben

Hága, aug. 21.

Briand francia miniszterelnök és Snowden angol pénzügyminiszter tegnap a japán delegátus által adott teán találkoztak és hosszasan tanácskoztak egymással. Az újságírók utána kérdésekkel ostromolták a francia kormányfőt, aki a következőket mondotta:

— Együttlétünk nem járt sem vilámlással, sem dörgéssel, de nem is verkedtünk össze.

A francia lapok élénken foglalkoznak Briand és Snowden tegnapi megbeszélésével és arra a megállapításra jutnak, hogy a legújabb tárgyalások után is változatlan a helyzet. Briand nagyon elővigyázatos volt és nem tett újabb propezióit. Teljesen bizonyta-

lan ma a helyzet és ha Snowden az utolsó pillanatban nem enged merev magatartásból, úgy a hágai értekezlet egészen eredménytelenül fog végződni.

Az angol pénzügyi szakértők újabb számadási hibát fedeztek fel a Young-tervben. Erre a körülményre már a párisi tárgyalások alkalmával felhívták a titkárság figyelmét, a hiba azonban bentmaradt az egyezmény szövegében. Ezen számadási hiba folytán Franciaország évente ötmillió fonttal többet kapna, mint amennyi jár neki.

Tegnap délben elkészült a szövetséges hatalmak pénzügyi szakértőinek jelentése. Ez a jelentés megállapítja, hogy az angol követelések negyvenöt

százalékának eleget tettek. Hír szerint a franciák ezt a negyvenöt százalékot ötven százalékra akarják felemelni az olaszok rovására, ami ellen azonban az olaszok élénken tiltakoznak. Kijelentik olasz részről, hogy csak akkor hajlandók engedményeket tenni, ha Franciaország szintén hasonló engedményeket tesz.

A főhatalmak delegátusai tegnap délután hat órakor ültek össze, hogy a német jóvátételi fizetések tisztázása ügyében modus vivendit találjanak. Szeptember elsejéig ugyanis a Young-egyezmény nem léphet életbe, viszont a Dawes-egyezményt sem akarják érvényben tartani és ezért megoldást keresnek.

Reiner Géza dr.

Temesvár, augusztus 22.

A temesvári polgárságnak ismét kiadott egy régi törzse az elők sorából. Reiner Géza dr. a temesvári ügyvédi kar nesztora tegnap reggel nyolcvanegy éves korában elhunyt. Reiner Géza dr. ősrégi temesvári család sarja, azonban nemcsak temesvári származása, hanem értékes emberi tulajdonságai révén nyerte el azt a társadalmi szerepet, amelyet kora ifjúságától egészen haláláig Temesvárról viselt. Reiner Géza dr. 1848-ban született elők elő temesvári családból. Édesapja Reiner József dr. törvényszéki orvos volt Temesvárról. Középiskolai tanulmányait a temesvári piaristáknál végezte és két év előtt nagy büszkeséggel ment el az egykori diáktársak hatvan éves érettségi találkozására. A budapesti egyetemen jogi doktorátust szerzett és az ügyvédi vizsga sikeres letétele után Temesvárról telepedett le, ahol egy fél századon át a legkeresettebb ügyvédek egyike lett. Fokról-fokra emelkedett ügyvédi pályája, Temes megye tiszteletbeli főügyésze, a csanádi káptalan ügyésze lett és emellett kiterjedt ügyvédi gyakorlata volt. Reiner Géza dr. Temesvár társadalmában előkelő szerepet játszott. Néhány év előtt visszavonult a szerepléstől, majd ügyvédi irodáját is feladta, míg most aggkori elgyengülésben örökre lehunyta jóságos szemét.

Halálát özvegye született Kostyál Vilma, leánya férjezett Weldenin Ferencné, unokafivére Reiner János dr. budapesti egyetemi tanár, unokaöccsei Fritsz József dr. budapesti kereskedelmi akadémiai tanár és Fritsz Géza dr. budapesti miniszteri tanácsos, sógorai Kostyál Dezső nyugalmazott őrnagy és Kostyál Árpád dr., valamint kiterjedt előkelő rokonság gyászolja. Az elhunyt ma esütőrtökön délután hat órakor temetik a belvárosi temető Schlauch-kápolnájából. Lelkiüdvéért pénteken reggel kilenc órakor a belvárosi plébániatemplomban tartanak engesztelő misét.

Érckoporsókat, ércbetéteket sűrűkeresztet

minden kivitelben, nagyságban és színben készít és állandóan raktáron tart

Schwab Jakab

érckoporsó- és bádógáru üzem.
Temesvár-Mehala, Bul. Cetatii
9. (Belvárosból indulva 2-ik villamos megálló.)

Megtört szívvel jelentjük, hogy forrón szereteti

Ibolykánkat

a végzet f. hó 20-án, este 9 órakor váratlanul tőlünk elragadta. A drága halottunkat f. hó 22-én d. e. 11 órakor az izraelita temető halottasházából fogjuk örök nyugalomra helyezni.

Teply-család

Hírek

Vilmos

volt német császár rendelkezett a legnagyobb ruhatárral. Több ezer egyenruhája volt: ugyyszólván a világ minden egyenruháját megcsináltatta és eltétette ruhatárába.

Potsdami palotájában négy óriási termet foglaltak el az egyenruhák s öreg komornyikja, aki a ruhatárát őrizte, állandóan tizenkét udvari szobával dolgoztatott.

A német császár a körülmények szerint, amint kellett, vagy gyalogos egyenruhát huzott magára, vagy tengerészetit, vagy dragonyost, vagy huszárt, nem beszélve arról, hogy más államok katonai egyenruháit is hordotta, amikor külföldöt fogadott.

A napi kihallgatások kétórás időtartama alatt gyakran előfordult, hogy hétszer-nyolcszor váltott ruhát.

Ha például tisztet fogadott, akkor egyenruhába bujt, ha pedig egy magasrangú katonatiszt özvegyét vagy árváját fogadta, akkor mindig annak az ezrednek az egyenruhájában mutatkozott, melyet az elhunyt valaha viselt.

Ha egy ezred küldöttsége kereste föl, akkor ugyanannak az ezrednek az ezredesi egyenruhájában jelent meg, akár bajor, akár badeni, akár szász formaruhában. Ha idegen állam nagykövét jelentették be nála, a császár porosz tábornoki egyenruháját öltötte föl. Mellén pedig azokkal a kitüntetésekkel viselte, melyeket a nagykövét országától kapott.

Az angol király állapota. Londonból jelentik: Az angol király állapota állandóan javul, a seb kielégitően gyógyul és az uralkodó légzése is normális. A király már minden különös fáradság nélkül bírja a szellemi és testi tevékenységet annyira, hogy néhány nap múlva már elutazhatik nyári üdülésre.

Elsőrendű Siebold keményfahálók
olcsón — butorgyárban, Timișoara II, Str. Telegrafului 19. — Telefon 6—99.

A temesvári kerület új egészségügyi vezérfelügyelője. Bukarestből jelentik: Petrescu Dávid dr. a temesvári kerület egészségügyi vezérfelügyelőjét a bukaresti kerület élére helyezték. Utódjául Cristea Tibor dr. kolozsvári állatügyi vezérfelügyelőt nevezték ki, aki tegnap már elfoglalta állását. Cristea annak idején a budapesti földművelésügyi minisztériumban fejtett ki tevékenységét.

Az elhunyt vizsgálóbíró helyettese. A napokban elhunyt Archiri Sándor vizsgálóbíró helyébe Isacu István dr. törvényszéki bírót nevezték ki ideiglenesen, amíg a belügyminisztérium állandó vizsgálóbírót nevez ki a második számú vizsgálóbírói hivatal élére.

Magyarok világkongresszusa. Budapesten ma csütörtökön kezdődik a magyarok világkongresszusa. A világ minden tájáról érkezett magyarokat ünnepélyesen fogadták. Oly sok külföldi magyar érkezett, hogy részükre külön postahivatalt állítottak fel.

• Rádiók és azok átiratása, javítása, karbantartása, havidíjért legolcsóbban Urania, Józsefváros, Skudier-tér 1.

Erdélyi katolikusok zarándoklata Rómába. Aradról jelentik: Az erdélyi katolikusok Majláth Gusztáv Károly gróf gyulafehérvári püspök vezetése mellett szeptember 27. és október 14-ike között Rómába zarándokolnak és Pius pápa elé járulnak. Ez az első alkalom, hogy erdélyi zarándokok a szabad vatikáni államba utaznak. A zarándokok Aradon gyülekeznek és szeptember huszonhetedikén reggel hat órakor a budapesti gyorsvonattal utaznak el. A zarándokok először Assisibe Szent Ferenc sírházhoz, majd Páduába, onnan pedig Rómába mennek, ahol öt napot időznek. Rómából Cassinóba és Nápolyba tesznek kirándulásokat. Visszafelé Florencben is kiszállnak, majd a trieszti gyorsal visszatérnek Budapestre és onnan Erdélybe.

Fiatal inas balesete. Sulyos baleset érte tegnap délután Janciu János tizenöt éves lakatosinast a józsefvárosi Eötvös-utcában lévő lakatosműhelyben. Janciura munka közben egy nagy dróttekeres hullott. A szerencsétlen fiút a lehulló drót erősen megsebesítette, mert jobbkarját és ballábszárán mély sebet hasított az éles drót. A mentők első segélyben részesítették és a mehalai Meskó-utcában lévő lakására szállították.

Izgató könyv. Budapesti tudósítónk telefonálja: A törvényszék Töreky-tanácsa tegnap tárgyalta Kovács Árpád ügyét, aki a Zsidó világszövetség veszedelme az emberekre címen könyvet írt, amelynek több szakaszát az ügyészség inkriminálta. A bíróság felekezett elleni ígatus címén egy hónapi fogházra ítélte Kovács Árpádot, mivel könyvének több szakasza alkalmas arra, hogy a kereszténységet a zsidó hitfelekezetre izgassa.

SENZÁCIÓ

KÉPVASÁRI

Bámulatos olcsó!
RECORD, képeretgyár, Józsefváros,
Hunyadi-ut 14. Telefon 14-33.
(3856)

Vasuti baleset. Budapesti tudósítónk telefonálja: Piliscsaba mellett az esztergomi személyvonat hibás váltóállítás következtében beleszaladt egy tehervonatba. Közülük József fékező azonnal meghalt, az egyik tehervonati munkás pedig később halt bele sérüléseibe. Két utas súlyosabban és több vasutas könnyebben sebesült meg.

* Ha jól és olcsón akar étkezni, úgy menjen a Palacé-kávéháza, ahol a déli menü 50 lei. (Leves, sült, főzelék, tészta.)

Temesvár szépségnyertes vendége. Ritka vendége lesz a jövő pénteken és szombaton Temesvár városának. Ausztria legszebb leánya, Goldarbeiter Lizi, aki Herkulesfürdőre utazik, pénteken délben megérkezik Temesvárra és itt marad két napig. Este a Tiszti kaszinóban bankett lesz, melynek a védnökségét Gigareanu Liviusz dr. prefektus és Craciun György dr. helyettes polgármester vállalta. A bankett után a nyári moziban ünnepi előadás lesz, melyen Goldarbeiter Lizi autogrammos fényképeket fog osztogatni. Szombaton délelőtt megmutatják a város nevezetességeit Goldarbeiter Lizinek. Délután a strandon néptünnepély lesz, mely a Lunaparkban nyer majd befejezést.

Bánsági pap negyvenéves lelkészi jubileuma. Nagybecskerek-ről jelentik: Orbán Gerő dr. ivanovói plébános most ünnepelte pappászentelésének negyven éves fordulóját. A község előljárósága, barátai és volt tanítványai üdvözltek a köztisztviselőben álló lelkészt. Orbán Gerő dr. pályafutását mint cisztercita tanár kezdte Egerben, utóbb Szászabányán és Grabácon lelkészkedett, ahol hívei rajongásig szerették. Kitűnő egyházi szónok és több budapesti lapnak és folyóiratnak állandó munkatársa. Nyomatásban több önálló műve jelent meg.

* Orvosi rendelő áthelyezés. Dr. Salamon Sarolta szemorvos rendelőjét Szerb-u. 5. (Erzsébet-udvarba) helyezte át és rendel délelőtt 10—12-ig és délután 3—5-ig.

50%-os félvizum

Magyarország bármely részére igazolványok HERZL, Bem-u. 28. Telefon 16-04 vagy Löbl könyvkereskedés. Tel. 11-60.

Elfogott angyalcsináló. Resicáról jelentik: A resicai rendőrség őrlizetbe vette és az oravicai ügyészségre kísérték Csuk Mária resicai babaasszonyt, aki tiltott műtétet végzett egy resicai lányon. Az oravicai vizsgálóbíró Csuk Máriát letartóztatta.

A kalandos természetű potyautas. Hamburgból jelentik: A Zeppelin léghajó legutóbbi potyautását, Boske Adolfot, akit az amerikai hatóságok Németországba visszatoloncoltak, tegnap Hamburgban partra tettek. Mielőtt még a vállalkozó fiatalembert átadhatták volna a hatóságoknak, hirtelen a tengerbe ugrott és uszva akart megszökni a hatósági közegek elől. Motorcsónak segítségével azonban hamarosan utolérték és kifogták.

* Beiratások a kegyesrendi főgimnáziumban. A beiratások a kegyesrendi főgimnáziumban augusztus huszonötödikétől harmincegyedikéig lesznek. Bármely nemzetiségű és vallású tanuló jelentkezhetik. A beiratás díja 25 lei. A temesvári szülők személyesen tartoznak a beiratásnál jelen lenni. Szeptember 1-én kezdődnek az első osztály felvételi vizsgálatok, ami aló egy intézet sem adhat felmentést. Ugyancsak szeptember 1-én kezdődnek a javítóvizsgálatok is. A IV. és V. osztályra jogosító felvételi vizsgálatok továbbá az érettségi vizsgálatoknál kérvényét augusztus 31-ig kell az igazgatóságnak benyújtani. Szeptember 15-én 10 órakor Veni Sancte, 16-án rendes előadás. Az intézet nyilvánossági joggal működik.

Felharapta karján az ereket. Belgrádból telefonálják: A szarajevói törvényszék tegnap tárgyalta Dokesa j e v Miklós emigráns orosz orvos liliomtiprási bűnügyét. Mialatt a bíróság ítéletkizatalra vonult vissza, az orvos megkérte az őrt, hogy vezesse a félreeső helyre. Az őrnéhány perre múlva tompa zuhanásra lett figyelmes. Felnyitotta az ajtót és ekkor látta, hogy Dokesajev fogaival feltépte karján az ereket és nagy sugárban ömlik belőle a vér. Az orvost kórházba szállították.

Szeptember 5-én

kezdődik a román, német, magyar nyelvű egységes gyors- és gépirási tanfolyam. 6 hetes, 3 hónapos és 6 hónapos kurzusok. Beiratások naponta.

Babeuné Ambrus Irén

Erzsébetváros, Tirol-utca 78 I. em. 9.

Ifjúsági nap. Az erzsébetvárosi katolikus hitközség ifjúsága, a Juventus Salvator-egylet, nagy ifjúsági napot rendez vasárnap, szeptember elsőjén: Délelőtt az ünnepi misén az egyleti tagok megerősítik ifjúsági fogadalmukat, délután pedig a Novotny-féle kerthelyiségben nagy ünnepély lesz, amelyet este műsoros előadás és hajnalig tartó tánc követ.

Falusi korcsmák új zárórája. Bukarestből jelentik: A munkaügyi miniszter a vasárnapi munkaszüneti törvény értelmében rendeletet bocsátott ki a falusi korcsmák és vendéglők zárórájára vonatkozólag. Eszerint faluhelyeken ünnep- és vasárnap a korcsmákat és vendéglőket déli tizenkét órától este hétig zárva kell tartani. Ez alól a záróra alól csakis a munkaügyi minisztérium adhat különleges mentesítést, ennek kiadása előtt azonban kikéri a megyei nagytanács véleményét.

Felhívjuk

az utazó közönség becses figyelmét az Oradeáni levő RIMANÓCZY-szállodára, mely a város legkényelmesebb szállodái közé tartozik és vendégeinek minden kényelmet biztosít. Kereskedelmi utazók a rendes szobaárakból 20%, gőzfürdő árainkból 50% kedvezményben részesülnek. Rimanóczy-szálloda igazgatója

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompu-dert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Szahoz”, I. Szentgyörgy-tér.

CASINO

ÉTTEREM és KÁVÉHÁZ

ujjonnan reorganizálva és új vezetés alatt. Kifűnő konyha és elsőrangú italok! Figyelmes kiszolgálás! Szolid árak! Reggeli kávé 14 lei, uzsonnakávé zenénél 16 lei pincérszázalékkal együtt.

Ujpest-Rapid 2:1 (1:0)

Középeurópai kupa középdöntő küzdelme

A középeurópai kupa első mérkőzését tegnap játszották le Budapesten Ujpest és a bécsi Rapid csapatai. A mérkőzést rekordközönség nézte végig, mert ettől függött, hogy Magyarország részt vesz-e a középeurópai kupa további küzdelmeiben. A mérkőzést 2:1 (1:0) arányban az Ujpest csapata nyerte meg. A vezetőgólt az aradi származású Auer

rugta. A mérkőzés mindvégig heves iramu és változatos volt, azonban a magyar csapat fölénye állandón kifejezésre jutott. Az elért gólok nem fejezik ki hiven az erőviszonyokat, mert az Ujpest csatársora a kapu előtt gólképtelen volt. Ezzel a győzelemmel Ujpest bejutott a Kupa döntőküzdelmeibe. A közönség a magyar csapatot lelkesen ünnepelte.

— **Meggyilkolt ember holtteste a sineken.** Brailából jelentik: A brailai vasúti állomás egyik pályára tegnap éjszaka holttestet talált a vasúti sinek mentén. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy a holttest Jordachescu Demeter kereskedelmi iskolai titkárral azonos, akit ismeretlen tettesek előbb meggyilkoltak, ezután a sinekre fektették, hogy öngyilkosság látszatát keltsék. Fejszével követték el a gyilkosságot és teljesen összetörték Jordachescu koponyáját. Valószínű, hogy a gyilkosságot személyi bosszúból követték el.

— **Lezuhant a női repülés világrekordere.** Newyorkból jelentik: Crotton Mabel amerikai pilótánő, a női repülés világrekordere, tegnap borzalmas szerencsétlenség áldozata lett. Crotton Mabel repülőgépe motorhiba támadt és a bátor pilótánő ejtőernyővel ezeröttszáz méter magasságból akart leereszkedni. Valószínű, hogy az ernyő nem működött, a pilótánő lezuhant és nyomban meghalt. Holttestétől nem messze ráakadtak repülőgépeinek roncsaira is. Crotton mindössze huszonöt éves volt, nemrégiben megjavította a női magasságrepülés világrekordját.

— **Vasúti főmérnök nyugalomba vonulása.** Balázs Lajos államvasúti főmérnök, a temesvári vasutigazgatóság karbantartási osztályának főnöke, harmincnégy éves becsületos munka után szeptember elsején nyugalomba vonul. Balázs Temesvárot kezdte mérnöki pályafutását, innen Orsovára, majd Szegedre került és 1911 óta vezeti a karbantartási osztályt. Kiváló mérnök és a kötelességtudó tisztviselő mintaképe volt. A személyzetét bankett keretében vesz búcsút nyugalombavonuló főnökétől.

— **Megharapta a kutya.** Tegnap este egy kóbor kutya megharapta Grün Erzsébet erzsébetvárosi családleányt a kezén. A mentők első segélyben részesítették a leányt, akit valószínűleg a kolozsvári Pasteurbá fognak szállítani.

— **Benedek Elek és felesége temetése.** Kisbaconból jelentik: Benedek Eleknek és feleségének a temetése nagy részvét mellett ment végbe. A Magyar Párt, a református iskolák, felekezeti tanítók, az irodalmi társaságok megbízottai, valamint az összes székely falvak küldöttségileg képviseltették magukat a temetésen. A Magyar Párt nevében Szentkeresztthy Béla báró képviselő, az irodalmi társaságok nevében Nyirő József bucsuztatta a székelység nagy halottját. Rajtuk kívül még számosan beszéltek. A sirnál Zágóni István bucsuztatta utoljára Benedek Eleket.

— **A gazdasági válság halottja.** Lugosról jelentik: Feldmann Ede ötvennyolc esztendős lugosi teksztülkereskedő tegnap a lakásán felakasztotta magát. A tragikus sorsu Feldmann több éven át a Lugosi Népbank főtisztviselője volt és a múlt évben megtakarított pénzével teksztülüzletet nyitott. A nehéz gazdasági viszonyok miatt azonban tönkrement és efeletti elkéseregésében követte el végzetes tettet. A szomorú sorsu Feldmann Ede iránt általános részvét nyilvánul meg az egész városban.

— **Megfulladt a homokban.** Nagyörszről jelentik: Filip János harmincegy éves homokszedő fölött beomlott a homok, amely maga alá temette a szerencsétlen embert, aki megfulladt. A temesvári ügyészség elrendelte a holttest felboncolását.

— **Tűz egy hajón.** Párisból jelentik: Le Havreban a kikötőben horogonyozó Páris nevű oceángőzös tegnap kigyulladt. A tűz rohamosan terjedt és pillanatok alatt leégett a hajó középső része. A füst olyan fojtó volt, hogy a mentési munkálatok nagy akadályokba ütköztek és a hajót csak nagy nehézség árán lehetett megközelíteni. Az anyagi kár igen nagy, a postarakományt sikerült megmenteni, emberéletben nem esett kár.

— **Román ünnep, román hajó és magyar hajó.** Orsováról jelentik: Néhány nap előtt az aldunai románok népnepéléssel ünnepelték meg a román fideseregnek tíz év előtti bevonulását Brassóba. Ebből az alkalomból hajókirándulást is terveztek a Kazánba és román folyamhajózási társaságtól kértek erre a célra hajót. A társaság egyvenötezer leit kért, ami a rendezőnek túlsok volt. Már le akarták mondani a hajókirándulást, amikor arról tudomást szerzett a Magyar Föld- és Tengerhajózási Részvénytársaság budapesti vállalat és díjmentesen rendelkezésére bocsátotta a rendezésnek a Kornfeld Zsigmond nevű gőzöst. A gyakorlatban így fest magyar ellenséges érzület a románokkal szemben, mely a román hajóval szemben akkor is bocsát gyenahajót rendelkezésre, mikor van eseményt ünnepelnek, mely Magyarország megcsönkítését eredményezte.

— **Nagy tűz Varjason.** Tudósítónk lent: Tegnap délután Varjason kigyulladt az egyik gazda buzaakzla, mely az udvarán állott. A tűz csakhamar átcsapott a szomszédos házakra és mire a lakosság a féktelen éleket lokalizálta, három gazda termése teljesen elégett. A kár meghaladja a étszáz ezer leit.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Vees Ilonka, Gábor Kornélia, Minyovanna, Glaser Elza, Dobosan Elvira, Losenberg Artur. Házasságot kötöttek: Weiszberger Manó és Knopf Anna. Meghaltak: Tóll Gabriella 1. Kóla Antonia 7, Oancea Mircea 5, Reimer Léza dr. 81 éves korban.

— **Földredobta őket a villám.** A keddi esti zivatar alkalmával a villám becsapott az Erzsébetváros, Király utca 78-as számú ház udvarán álló egyik fába, amelyet kettévágott. A fa mellett állott Eichler Andrásné és tizenkilenc esztendőes Vencel nevű fia, akiket a nagy légyomlás a földre sújtott. Az ütéstől az arcukon és fejükön súlyosabb sérüléseket szenvedtek.

— **Kettévágták testét a mozdony kerekerei.** Szabadkáról jelentik: Borzalmas módon vetett véget életének Csibonyi Pál kazánrovács, aki a szabadkai pályaudvaron egy tolatómozdony elé vetette magát. A mozdony kerekerei a szerencsétlen ember mellkasán mentek keresztül és a testét kettévágták. Az öngyilkos zsebében noteszt találtak, amelyben megírja, hogy már régen készült az öngyilkosságra és most végre elkövette. Csibonyi már többször öngyilkossággal fenyegetőzött társainak, akik le akarták beszélni szándékáról, melyet azután végre is hajtott.

— **Eltört a fém.** Bukarestből jelentik: Curtea de Arges és Ramnicul Valcea között súlyos gépkocsiszerencsétlenség történt. Tízven község határában egy bukaresti autótakszi féktörést szenvedett, az autót pedig az országút menté árokba fordult. Egy utas meghalt, tizenhatan súlyosan megsérültek.

— **Éjszakai csendélet.** Zsiguna István huszonegy éves lakossegéd az éjjel józsefvárosi, Zöldpázsit utcai lakására sietett, amikor ismeretlen tettesek megtámadták és összeszurkálták. A járőrök akadtak a vérfagyóit Zsiguna Istvánra, akit lakására szállítottak. A rendőrség megindította a nyomozást az éjszakai szurkálók kézrekerítésére.

— A Déli Hírlap panaszkönyve. Te-kintetes szerkesztőség! A gyárvárosi Kém-utcában és környékén szegényebb emberek laknak, akiknek lakásában nincsen vizvezeték. Ezzel a szegénységgel számolt a város is, amikor a Kém-utca és környékének lakói részére nyilvános közutakat állított fel. Ez a kut nagyszerűen működött is mindaddig, amíg egy hét előtt el nem hártározták, hogy a kutat átfesték. Azóta is festik a kutat és nekünk a legnagyobb kánikulában messze vidékről kell hordani a vizet. Talán lehetséges volna az illetékesek figyelmét felhívni, hogy a kut ujboli megnyitásával ne várjanak télíg. Több Kém-utcai előfizető nevében egy hűsleges olvasó.

* **SZEPTEMBER ELSEJÉN** új előfizetési hónap kezdődik. Új előfizetőinknek azonban már az előfizetés napjától ingyen küldjük a lapot elsejéig. Az előfizető nemcsak a legfrissebb híreket kapja minden más lapot megelőzően, hanem naponta tárcát, regényt, élénk gazdasági és sportrovatot valamint a rádióműsört. Csak a Déli Hírlap előfizetői minden hónapban ingyen közölhetnek egy tiz szóig terjedő apróhírdetést. Akik most előfizetnek, a régi előfizetőkkel együtt résztvesznek abban a sorsolásban, melyet szeptember hónap rendezünk. A nyertes utalványt kap, melyvel szeptember hónapban bármikor három napon át teljesen ingyen lakhatik Budapesten a Park szállóban. Hogy a sorsolást csak olyanok között ejtsük meg, akik tényleg szándékoznak Budapestre utazni, kérjük egy temesvári, mint vidéki előfizetőinket, hogy címüket jelentsék be azzal, hogy a sorsolásban részt kívánnak venni. A sorsolást csak a jelentkezők között ejtjük meg. Legközelebb újabb kedvezményeket nyújtunk előfizetőinknek. A szálloda a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben fekszik úgy, hogy a kocsis költséget is megtakarítja. Siessen azért mindenki előfizetni, mert ha a szerencse kedvez, úgy már szeptemberben nyerhet ilyen szállodalutalványt.

— **Kisbucsu Besseney-telepen.** A Besseney-telepi római katolikus hitközség múlt vasárnapon rendezte ez évi búcsuját, amely kitűnő erkölcsi eredménnyel járt. A hitközség ezuton mond köszönetet mindazoknak, akik közreműködésükkel és adományaikkal hozzájárultak a búcsú sikeréhez. Elhatározták egyben, hogy vasárnapon, a hó huszonötödikén, kisbúcsút rendeznek a Hegedűs-féle vendéglőben. A közönséget különböző műtatványokkal fogják szórakoztatni. Belépési díj tetszés szerint.

MOZI

Belvárosi Mozi: Csütörtök, szerda, augusztus 22, 28.
Gyárvárosi Mozi: Szombat, csütörtök, augusztus 24, 29.
Mehalfai Mozi: Vasárnap, augusztus 25

„Rabszolgavásár”

Regény a rabszolgavásár idejéből Amerikában. Egy leány a jó társaságból mint rabszolganő eladva végre megint visszahelyezve és szerelmesével egyesítve.

A főszerepekben: Billie Dove, Rolnald Gilbert.

Monopol: Erolfilm-Brasov.

Nyíltér

(Az e rovatban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.)

Nyilatkozat

T. üzletfeleinkkel közöljük, hogy Stein Sándor urtól képviseletünket megvontuk s így nevezett sem üzletek kötésére, sem pedig pénz felvételére nem jogosult.

„Sunfield”

domborműnyomda, címke-, pecsét-jegy-, állvány- és csipkepapírgyár

Rádió

Műsor:

Csütörtök. (Augusztus 22.) Budapest. 9 óra 15: Gramofonzene. 12 óra 10: Deli hangverseny. 4 óra: Rádió Szabad Egyetem. 1. a) Siklos: Petite Valse. b) Mikus—Csák: Magyar ábránd, előadja Kerpely Jenő gordonkaművész. 2. Massány Ernő dr.: A csillagok világából. 3. Rózsavölgyi és Csermák műveiből játszik Kerpely Jenő gordonkaművész. 4. Mesterházy Jenő előadása: A budai királyi palota multja címmel. 5 óra 15: Az opera zenekarának hangversenye. 7 óra 15: Harsányi Zsolt felolvasása: Az ember tragédiája születése címmel. 7 óra 45: Cigányzene. 8 óra 45: A hatos nemzetközi hatos vízpolótorna eredményei. 9 óra: Hangverseny, Baksay Edit és Gerő Margit, Zsámboki Miklós és László Andor művészek közreműködésével. 9 óra 45: Jazz-band. Bécs. 11 óra: Délelőtti zene. 4 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. Belgrád. 6 óra: Jazz-band. 8 óra 30: Szerb népdalok. 9 óra 40: Jugoszláv dalest. 10 óra 40: Rádiókvartett. Berlin. 8 óra: Meyerbeer Giacomo Ördög Róbert című operájának a közvetítése. Breslau. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: Fuvózenekari hangverseny. 10 óra 30: Táncczene. Brünn. 7 óra: Esti hangverseny. 8 óra 25: Wagner hangverseny. Frankfurt. 6 óra 30: Fall Leó Sztambul rózsája című operett előadása. Hamburg. 5 óra: Katonazene. 6 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: Strauss János-hangverseny. Kattowitz. 4 óra 20: Gramofonhangverseny. 10 óra 45: Táncczene. Leipzig. 4 óra 30: Tarka zenésdélután. 8 óra: Szórakoztató hangverseny. Milánó. 4 óra 30: Gyermekkarének. 5 óra: Jazz-band. Märisch-Ostrau. 8 óra 30: Esti hangverseny. 9 óra: Tarka-est. München. 7 óra 30: Katonazene. 9 óra: Leander Margit (szoprán) hangversenye. 10 óra 45: Táncczene. Prága. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra 25: Wagner-est. Stuttgart. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 10 óra 15: Gitár-duettek. Varsó. 6 óra: Hegedű és zongorahangverseny. 8 óra 30: Esti hangverseny. 10 óra 45: Táncczene. Péntek. (Augusztus 23.) Budapest. 9 óra 15: A rádió házitriójának a hangversenye. 12 óra: Katonazene. 4 óra 20: Az Országos Állatvédő Egyesület mesedélutánja Konec Margit közreműködésével. 6 óra 30: Vitéz Garamszeghy Sándor a Nemzeti Színház művészeinek az előadása Szibéria tündére címmel. 8 óra: Ügetőversenyeredmények. 8 óra 10: Hangverseny Sándor Erzs, Bodó Erzs, Székelyhidny Ferenc dr. és Palló Imre az opera tagjainak közreműködésével. 10 óra 15: Gramofontáncczene. 11 óra: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Délelőtti hangverseny. 4 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: Zenei humoreszkek. Belgrád. 6 óra: Rádiókvartett. 8 óra 30: Esti hangverseny. 8 óra 50: Citerahangverseny. 10 óra 50: Gramofonzene. Breslau. 4 óra: Kamarazene. 8 óra 15: Esti hangverseny. Berlin. 4 óra 30: Kerti hangverseny. 7 óra: Hegedűhangverseny. 8 óra: Zenekari hangverseny. Brünn. 8 óra 30: Schulhof Ervin zongorahangversenye. 10 óra 25: Jazz-band. Frankfurt. 5 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: Das Märchen és Der Mörder című hangjátékok előadása. 10 óra: Esti hangverseny. Hamburg. 4 óra 15: Modern zongoradarabok. 10 óra 15: Tán-

zene. Kattowitz. 4 óra 20: Gramofonzene. 8 óra 30: Esti hangverseny közvetítés Varsóból. Leipzig. 4 óra 30: Vidám szimfoniák. 8 óra: Zenekari hangverseny. Milánó. 4 óra 30: Gyermekkarének. 8 óra 30: Szimfonikus hangverseny. 11 óra 15: Jazz-band. Märisch-Ostrau. 8 óra 35: Esti hangverseny. 10

óra 25: Jazz-band. München. 4 óra: Rádiókvartett. 6 óra: Orgonahangverseny. 9 óra: Kamarazene. Stuttgart. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 8 óra: Parasztdalok. 9 óra 30: Japán dalok. Varsó. 4 óra 30: Gramofonzene. 6 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 30: Szimfonikus hangverseny.

Színház

Önálló operatársulat
létesül Temesvárott

Evek óta foglalkoznak az illetékesek azzal a gondolattal, hogy Temesvár székhellyel önálló operatársulatot szervezzenek, amely Aradon, Nagyváradon, Szatmáron is vendégszerepelne. Gradinariu Emil temesvári kulturtanácsnok hetek előtt ebben a kérdésben a szépművészeti minisztériumban folytatott tárgyalásokat. A temesvári opera ügye és annak megszervezése most a megvalósulás komoly stádiumába lépett. V. I. d. Aurél dr. szépművészeti minisztertől ugyanis értesítés érkezett Temesvár városához, hogy a minisztérium a temesvári opera céljaira még erre az évre öt millió leif államsegélyt biztosít. Ez az öt mil-

ió lei azonban kevés. Temesvár városának az opera céljaira ötszáz ezer lei feleslege van, de Arad és Nagyvárad városok költségvetésében semmiféle tétel nincsen, amellyel a temesvári operát támogathatná. Jelenleg még két millió leire lenne szükség és ha ezt az összeget sikerül előteremteni, akkor a tél elején már kezdetüket vennék az állandó temesvári operaelőadások. Az opera megvalósításának élein állók most ezt a két millió leit igyekeznek előteremteni. Ha ez nem sikerül, úgy a temesvári operáról ebben az időben le kell tenni és legfeljebb jövőre maradna az opera bemutatkozása.

Német színház Temesvárott. A városi német kulturhivatal kérvényt intézett az állandó választmányhoz és abban a városi színháznak német társulat részére való rendelkezésre bocsátását kérte. Az állandó választmány legutóbb tartott ülésén szeptember 16-tól október 1-ig terjedő

időre engedte át a színházat német előadások megtartására. A város csupán azt a kikötést tette, hogy az illető német színházvezetőnek miniszteri koncesszióját kell bemutatni. Még nincs eldöntve, hogy melyik német társulat játszik majd ebben az időben Temesvárott.

Közgazdaság

Elutasították a csődkérelmet

a Reitter-malomkoncern ellen, amíg a kényszeregyezési eljárás befejezést nyer

A temesvári törvényszék cégbiróságát tegnap a Reitter-féle malomkoncern ellen benyújtott csődnitási kérelem foglalkoztatta. Mint ismeretes, a cég úgy döntött, hogy a temesvári törvényszéktől a kényszeregyezési eljárás megindítását kéri. Időközben azonban Busch György, a cég egyik hitelezője csődöt kért a kisbecskereki Terézia malom ellen. Ezt a csődkérelmet tárgyalta tegnap Miclea György dr. elnöklete alatt működő tanács.

Leipnik Alfréd dr. a koncern képviselőjében kérte a törvényszéket, hogy Busch csődkérvényében az érdemleges döntést mindaddig halassza el, amíg a törvényszék a cég által ön-maga ellen megindított kényszeregyezési eljárás tárgyában nem hoz döntést. A törvényszék helyt adott ennek az érvelésnek és a csődkérvény ügyében az érdemleges döntést a kényszeregyezési eljárás befejezéséig elhalasztotta.

Biztosították a munkások jogait

a borlőorményesi favállalatnál és a lugosi Muschong-féle téglagyárban

Megirtuk, hogy a borlőorményesi faipari vállalat munkásai hosszabb sztrájk után megállapodtak az igazgatósággal. A munka újból való felvétele után azonban az igazgatóság nem akarta elismerni a bizalmi férfirendszert. Emiatt surlódások támadtak, amelyek újabb sztrájkokkal fenyegettek. Hanes Traján munkaügyi felügyelő által közvetített tárgyalások után a munkások garanciát kaptak, hogy az igazgatóság elismeri a bizalmi férfiak rendszerét. Az igazgatóság egyben azokat a munkásokat, akiknek felmondott, visszavette üzemébe. Ezzel a béke újra helyreállt és a munka mind-

zavaró incidens nélkül folyik, míg az igazgatóság újból fel nem borítja a megegyezést.

A másik munkáskonfliktus Lugoson a Muschong-féle téglagyárban volt. Itt a gyár hatszázötven munkása közül kétszázharminckilenc lépett sztrájkba. Hanes Traján felügyelő közbenjöttével az igazgatóság és a munkásság között megállapodás jött létre, amennyiben a munkásság egyelőre lemondott a béremelésről és minden feltétel nélkül felvette a munkát. Azóta ebben az üzemben is zavartalanul folyik a munka.

Temesvári cég kényszeregyezési kérelme. A temesvári törvényszék tegnap tárgyalta Neufeld Bernát józsefvarosi kereskedő kényszeregyezési eljárás engedélyezés iránti kérelmet. Neufeld ötven százalékos huszonnegy hónap alatt fizetendő egyezségei ajánlataitól visszautasította. A cég kérelmet B. I. J. Jenő ügyvéd indokolta. A törvényszék ma reggel hirtet ki az ítéletet a Neufeld által kért kényszeregyezési eljárás ügyében.

Ingyenes tanfolyam magyar gazdaságrészére. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület Sepsiszentgyörgyön szeptember kilencedikétől tizenharmadikáig falufeljlesztési tanfolyamot rendez. A tanfolyam célja: irányt szabni és egységes utmutatást adni a falu vezetői számára magyar földművelő nép gazdasági életében való szervezése, nevelése és vezetése tekintetében. A tanfolyam résztvehet minden, a falu kulturájáért érdeklődéssel viselkedő gazdák, pap és tanító, férfi és nő egyaránt. A napi élelmérés a Mikó-kollégium internátusában hatvan lei. A tanfolyam hallgatása díjtalan. A tanfolyamra a Erdélyi Gazdasági Egyesület titkári hivatalában és a Székely Mikó kollégium igazgatóságánál kell jelentkezni. A jelentkezés utolsó határideje szeptember nyolcadika. Az előadások a falufeljlesztésről, a hitelszövetkezetekről, az állattenyésztésről, a háziállatok gondozásáról, a falu biztosításáról, a falu egészségügyéről, a fogyasztási és értékesítési szövetkezetekről és a gyümölcsészeti kérdésekről, valamint közérdekű gazdasági kérdésekről szólnak.

Drágul a marhalevél. A marhalevekrekre az eddig érvényben levő rendelkezések szerint 8 lei 50 bani értékű bélyeget kellett ragasztani. A bukaresti központi bélyegbizottság legutóbb tartott ülésén az eddig érvényben levő rendelkezést megváltoztatták. Elrendelték, hogy ezután minden állat után, amelyik a marhalevelen szerepel, 8 lei 50 bani értékű okmánybélyeget kell leróni. Abban az esetben tehát, ha a gazda egy marhalevelről több állatot vétet fel, minden állat után le kell fizetnie a 8 lei 50 bani. Ez az intézkedés újabb terhet ró a amugy is sok anyagi gonddal küzdő gazdákra.

Rekordtermés a brazilai kávéültetvényeken. Newyorkból jelentik: Brazíliában óriási kávékészletek vannak amelyeknek értékesítése egyre súlyosabb gondokat okoz. Az ideai termés az eddigieket is felülmúlja. A kávéültetvények tulajdonosai előre félnek a jövő évi terméstől, ami még inkább megduzzasztja a készletet és egyedül abban reménykednek, hogy a tapasztalás szerint egymásután két esztendőben nagy ritkaság a rekordtermés.

A budapesti tőzsde jegyzései (Augusztus 21.) Leszámitolóbank 92.4 Kereskedelmi Bank 116.1, Angol Magyar Bank 92.4, Magyar Hite 80, Pesti Hazai 200, Drasche 139 Csáky-Prackfalvi 9.8, Urikányi 110.2 Rima 92.7, Salgó 49.1, Általános Kőszén 687.5, Beocsini 198.5, Nasic 16. Spodium —, Szikra —, Ganz 102 Magyar cukor 115.5, Délcukor 101 Lipták —, Egis 14.1, Nova 31.8 Temesvári Szesz —, Temesvár Sör 20.

Családi házak

október elsejei beköltözésre a strandkolonán jutányos feltételek mellett kaphatók. A beköltözés során nem kell semmitsem fizetni és a vételárát a vevő házbérrel törleszti. Felvilágosítást nyújt

TERNYANCSEV TIVADAR
IV, Horváth B.-u. 3 és a telepfelügyelőség

A SZENVEDÉLY TŰZÉBEN

Írta: PAUL REBOUX

A Déli Hírlap jogszavatott regénykötése

28. Folytatás

Igy aztán adósságból adósságba keveredett és belebonyolódott egy kibogozhatatlan hálóba. A lejáratok az egész hónapban át leselkedtek rá. Ha kimene- kült az egyik szorongatott helyzetből, szembe találta magát a másikkal. És a javulás reménye egyre csökkent. De a legnehezebb volt elviselnie, hogy ezeknek az anyagi gondoknak a kény- szerítő hatása alatt egész nap a vá- rost kellett járnia. A végtelenségig álldogált a törvény embereinek az elő- szobáiban s ezzel nagy szabadságot adott a feleségének, és nem tudta el- lenőrizni, hogy mire használja fel ezt az asszonyt.

Benito, hogy lecsendesítse pana- szait, egyszer azt mondta: „Vigasztal- lódjék... Semmi sem tart örökké...” Ekkor lépett be egy sovány, hajlott, szörnyű bő gallérba burkolt aggas- tyán. Szürkés lábbelije, megzöldült nadrágja és formájából kiment kalap- ja, melyet gyomrához szoritott, nyo- morúságos volt. Arca, mely egy mo- kos selyem sálból emelkedett ki, any- nyira tele volt barázdálva piszkos ráncokkal, hogy úgy nézett ki, mintha pókhálóval volna bevonva.

— Az Ur békéje legyen a házban, don Ramon! — mormolta az öreg.

Azonnal hozzátette:

— Önnel is, don Benito!

Mert ösmerte a halászt. Nem volt Cadizban, vagy a környéken olyan la- kos, akinek az arca, a neve, családja és a jövedelmi forrásai a legnagyobb rendben el ne lettek volna raktározva az emlékezetében.

— Adjon Isten jó napot, don Zaka- riás! — dűnnyögte Ramon.

— Amiatt a kis számla miatt jöt- tem... tudja már... ma van a le- járat...

— És egy rongyos sarku tárcát húzott elő.

Ramon egy mozdulattal megállí- totta:

— Hiába... csak tartsa meg azt a papirost... Nincs egy cuarto-m sem.

De Zakariás szarós tekintettel szó- lott:

— Gondolja, don Ramon, hogy elég, ha azt mondja: „Ninesen egy cuarto- m sem” és ezzel én ki vagyok elégitve? ... Én esőndes öreg ember vagyok, de nekem is meg kell élnem...

— Nekem is, — dörögte Ramon. — Aztán meg itt az anyám meg a fele- ségem...

Estrellita említése felébresztette Be- nito figyelmét.

— Hát nézze, — folytatta Zakariás — gondolja csak meg jól. Adtam ma- gának kölcsön, ezelőtt három hónap- pal, száz durót, hogy a következő hó- napban majd visszaadja. Aztán nem fizetett... Belementem a megújítás- ba is...

— Igen, száztízre

— Szolgálatjára... Nem akadályoztam meg benne, hogy azonnal ne rendezze a tartozást... Aztán meg- nyitottam másodszer is.

— Százhusz duróra...

— Minek írta alá? Maga ígérte, hogy ma, február 5-én visszafizeti.

— Nem vagyok képes... Nézze csak, elfogad egy százharminc durós váltót, a következő hónapig?

Zakariás eltüntette tárcáját és szá- raz kezeit egymáshoz dörzsölve felelte:

— Nem, don Ramon, nincs anyai követelése... én szegény, szeren- esetlen ember vagyok, aki rohadó szalmán hál és nem eszik mást, miat száraz heringet... Nagyon soknak hiteleztem... Üres a pénztárcám...

— Mire céloz ezzel, — kérdezte Ra- mon aggodalmasan.

Benito közbevetette magát:

— Lássuk csak, mit is akar maga?

— Magával, don Benito, lehet be- szélni... Maga egy tájékozott ember, maga tudja, hogy hány foga van a fésűjének és maga megérti, hogy...

Ebben a pillanatban jött oda To- masa. Elárasztotta Zakariást könyör- gésekkel. Az öreg behuzott nyakkal túrta a záport, de az első pihenőnél közbevágtott:

— Az ön szavai, donna Tomasa, csak a levegőben esapnak zajt; a kassza számolólapján nem pengenek...

Erre Tomasa megkettőzte könyörge- seit és hozzá oly harsányan, hogy Estrella is megjelent. Láttára valami nagy szomorúság fogta el Benitot. Szegény!... Miért is éri ennyi bánat?

— Mi történik itt? — kérdezte nyug- talanul.

Zakariás fölmentette a felelet alól.

— Belefáradtam, — szólott. — És mi- vel, hogy semmihez sem jutok hozzá, önnek amjé lesz dolga a bírósággal. Egy jó kis letartóztatástól majd észbe kap...

Elmenőben, csakugy félvállról vetet- te oda ezt a pár szót. Ramon vissza- tartotta.

— Maga tréfál, don Zakariás?

— Nem, Ramon, a tréfa meg én so- hasem voltunk jóban.

A derék férfiú felemelte a fejét. Most ő volt az ur.

— Hogyan, don Zakariás, nem akar- tán ilyen messzire menni! Gondolja csak meg!... Mi lesz itt belőlünk? Ez a kávéház, ez minden, amivel kenye- ret kereshetek... Ez teljes nyomo- ruságba döntene... — Nézze — és az öregasszony mellett álló Estrellára mutatott, akit a néma düh mardosott,

s akinek arcát az aggodalom árnyé- kolta — nézze... itt az anyám, don Zakariás, itt a feleségem, belehalná- nak ebbe...

Zakariás már nyitotta az ajtót.

— Várjon egy kicsit, — parancsolta Benito.

Az öreg, aki elesodálkozott ezen a parancsoló hangon, visszafordult. Be- nito annyira nyugodt, annyira elszánt volt, hogy kezeit lassan dörzsölgetve, gyanakodón vizsgálta.

— Nekem szolt, don Benito?

— Igen, ujtisa meg azt a papirt...

Ha nem tudnak fizetni, én majd hely- állok értük.

— Ah! kedves barátom, — kiáltott a kávé — ön mindnyájunkat meg- ment.

Benito nagyon sápadtan mondta:

— Van egy kis megtakarított pén- zem.

Nem mert Estrellára nézni.

A tárca ismét előkerült. Új váltót állítottak ki, Ramon és a halász együtt irták alá.

(Folyt. köv.)

Értesítések

Csak a Párisi jósnő
jól a jövőt jósolni. Józsefváros, Rákóczi-u. 22. Egy látogatás 100 lei.

Alkalmazás

Mindenes
bizonyítványokkal, ki főzéshez ért
aláldoz szept. 1-ére felvétetik.
Cim a kiadóban.

Vendéglő
vezetésére alkalmazotat 15.000
lejtisztítékkal keresek. Cim a ki-
adóban. (4601)

Kerések
pincér-praktikánst azonnali belé-
s. Cim: Horga Pál Felső Árok-u. 1.
(4360)

Mindenes szakácsnőt
körüli jobb nőt, azonnali belé-
keresek. Cim a kiadóban (4620 a)

Allást keres

Volt postás
mesteri, gyári, üzleti szolgál állást
keres, perfekt román, magyar, német
nyelvet szerbül is tud. Cim a kiadó-
ban. (4592)

Mosást, vasalást
keresek otthon és házakhoz is megyek.
Cim: Posta u. 4. (4611)

Gyermektelen házaspár
mesteri állást keres szeptember 1-
én. Cim a kiadóban. (4614)

Étszázezer lei kaucióval
keresek, vagy üzlet vezetését
keresek. Ajánlatokat kérek 200.000
leire a kiadóba.

Adás-vétel

Eladó
kafin tölgyfa íróasztal és egy ó-
tás ebédülő kredenc és egy konzol
ágy. Cim: Holló-u. 51, megtekint-
és 9-2 óráig. (4603)

Gramofont
leg pathefont megvételre keresek.
Cim: Kovács Péter, Ill., Király-u. 17. (4607)

Kis ház
kann épült, 310 □-öl telekkel, amely
10 drb oltott rózssával, 800 drb tőke-
lővel és gyümölcsfákkal van beül-
ve, 1 perc a villamos megállótól,
Cim: Ujkisoda, III. utca 25 a.
(4609)

Portál
kom redőnyvel (rolóval) sürgősen
keresek. Cim a kiadóban. (4617)

Eladnám
gy elcserélném csukott autót bor-
s, ingatlanért. Ugyanott jól bevezet-
t vendéglő átadó. Cim a kiadóban.
(4621)

Lakás

Egy szoba kiadó
szeptember elsejére, ugyanott 2 drb
négyteres cement vályu eladó. Szilágyi-
ca 37. (4610)

Különbejáratu
utorozott szoba intelligens ur vagy
nők jutányosan kiadó. Erzsébetváros,
Cim: Stefánia-u. 10. (4612)

Kiadó helyiségek

nagyobb vagy kisebb iparvállalat,
raktár céljaira 1929 nov. 1-ére a
régipapirgyárban. Csillag-u. 60.
Bővebbet ugyanott a házban a
házgondnoknál. (4616)

3 szobás
modern lakást keresek október, eset-
leg november elsejére Erzsébet-, Jó-
sef- vagy Belvárosban. Ügynökök
ajánlatnak. Telefon: 22-52. (4619)

Elcserélném
szobás modern lakásomat 2 szobás
modern, olcsóbb lakásra. Cim a
kiadóban. (4620)

KLISÉK
RAJZOK
FENYŐ FOTOCÍNKOGRAFIA
TTMISOARA + CETATE
VIDÉKI RENDELÉSEK 1 NAP ALATT!

Különféle

Budapestre költözködöm
még egy-néhány holmit (ládát vagy
butordarabot) vihetnék magammal.
Cim: Gyárváros, Uri-utca 10. (4608)

Teljes ellátásra vállalkozok
kisebb diákéletet, kizárólag tricsalád-
ból valót. Cim: Hunyadi-ut 14, I. em.
14. (4613)

Déli Hírlap

1929 AUGUSZTUS 23 **LEGUJABB** V. ÉVF. 190. SZÁM

Európai hírű botrány lesz abból, ha a Tuka elleni hajszából pert csinálnak — mondotta az egyik új tanu

Pozsony, augusztus 21.

(Tudósítónk telefonjelen-
tése.) A Tuka-per folytatóság fő-
tárgyalásán kihallgatta a bíróság
Hollényi Terézt, aki Tuka titkárnője volt. Előadta, hogy Tukát külföldi útján elkísérte, de mint titkárnő kizárólag fordításokkal foglalkozott. Fontosabb vallomást tett Kmet János, a tót néppárt nagymihályi szervezetének volt titkára. Ez a tanu elmondja, hogy a tót néppárt Nagymihályon gazdasági tanfolyamot rendezett, amelynek megnyitásánál Tuka és Mach is jelen voltak. Fogadásukra a tót néppárt vezetősége kiment az állomásra. Hudec üdvözlő beszédére Tuka válaszolt és reámutatott arra, hogy

közeledik a turócszentmártoni titkos klauzula aláírásának tizedik évfordulója és ezzel együtt a tótok szabadságának hajnala is.

Később Tuka a vendéglőben tartott beszédében arról szolt, hogy Szlovénzskó nem kapta meg a pittsburgi szerződésben megígért autonómiát.

Elnök: Mi volt a benyomása Tuka beszédéről?

Tanu: Véleményem szerint a hallgatóság kilenven százaléka nem értette meg a beszédet, mert az igen magas nivóju volt.

Elnök: Volt szó a beszédben Szlovénzskó elszakításáról?

Tanu: Nem!

Kmet János tanu ezután eladja, hogy Tuka 1923-ban külföldi útja után felvetette az eszmét, hogy a tót nép megvédésére szervezetet kellene létrehozni. Ez a szervezet később létrejött és rodobranának nevezték el. A tanu szerint Mach előtte említette a gazdasági tanfolyam megnyitásával kapcsolatban, hogy az állam csak papír, amelyet szét lehet tépni.

Mach Sándort többször elítélték, különböző büneslekmények miatt, de anyja büszke volt fiára, mert azt mondta, hogy a tót népért szenved.

Elnök: Igaz-e, hogy ön egyeseket hamis tanuzásra akart reabírni?

Tanu: Igaz, de ezt felettesem, Hudec parancsára tettem.

A bíróság ezután Uhlar nagyszobai katolikus lelkészt hallgatta ki, aki elmondja, hogy 1926-ban katonai gyakorlatra vonult be Pozsonyba. Ott egy fiatalember megszólította az ut-

cán, hogy keresse fel Farkas Jánost a Szlovák szerkesztőségében. Ő el is ment a szerkesztőségbe és ekkor Farkas János felszólította, hogy lépjen be a rodobranába. Néhány nap múlva az egyik vendéglőben találkoztak, majd egy előtte ismeretlen utcába mentek, amelynek egyik háza előtt rodobrana őrség állott. A ház udvarán ötven-hatvan fiatalember katonai gyakorlatokat végeztet.

Elnök: Fegyveres gyakorlatokat végeztek?

Tanu: Nem. Fegyverük nem is volt.

Elnök: Milyen katonai gyakorlatok voltak azok?

Tanu: Hát csak úgy masiroztak, mint a katonák.

Elnök: Beszéltek Önök arról, hogyha a magyarok bejönnek, akkor el kell vágni a telefonvonalakat?

Tanu: Határozottan emlékszem, hogy erről nem beszéltünk.

Elnök: Nézzen szét és mutassa meg nekem a teremben Farkas Jánost.

Uhlar tanu ezután hosszasan kutat a teremben, de az újságírók között az első padsorban ülő Farkas Jánost nem ismeri fel. Az elnök erre a bírói emelvény elé szólítja Farkas Jánost és megkérdezi a tanut, hogy most felismeri-e.

Tanu: Lehetséges, hogy ez volt az az ember, akivel találkoztam, biztosan azonban nem állithatom.

A bíróság a tanut vallomására megeskette, ami ellen a védők semmisségi panaszt jelentettek be.

Szünet után Krizsan Józsefet, a tót néppárt volt titkárát hallgatták ki, majd Filkorn Jenő teológiai ta-

nár kihallgatása következett. Ez a tanu elmondja, hogy Tukát azért kérték fel az Autonomia című lap szerkesztésére, mert Tisó nem vállalta.

Ezután Onderesó István, tót néppárti képviselő kihallgatására került a sor.

Feszült várakozás és általános érdeklődés előzte meg Onderesó kihallgatását úgy, hogy a tárgyalási terem zsufolásig megtelt kihallgatása idejére.

Onderesó kijelenti, hogy személyesen is résztvett a rodobrana megszervezésében. A rodobrana három autonómia-tervezetet dolgozott ki. Az első tervezetet Juriga, a másodikat Labay, a harmadikat pedig Tuka készítette. A három tervezet közül Jurigáé volt a legradikálisabb. Elmondja a tanu azt is, hogy eddig bizonyos rezerváltsággal figyelte Tuka működését, de az ellene folyó per és hajsza folyamán meggyőződött arról, hogy Tuka igazi jó szlovák hazafi.

Onderesó után Völgyi Lajos volt pozsonyi ezredes hallgatta ki a bíróság. Ez a tanu elmondta, hogy Ivánka Milán alatta szolgált, mint őrmester. Egy izben az utcán találkozott Ivánkával, aki őt ekkor arra kérte, figyelmeztesse Kovácsot, hogy mielőbb hagyja el Szlovénzskót, mert ha Tuka ellen megindul az eljárás, akkor őt is le fogják tartóztatni.

A tanu ekkor megkérdezte Ivánkától, hogy mi értelme van a Tukával szemben való hajszájának, hisz köztudomásu, ha perre kerül a sor, úgy abból európai hírű botrány lesz.

Ivánka ekkor azt felelte, hogy azzal ő is tisztában van, de Tukát mégis mindenáron el akarják távolítani a politikai élet porondjáról.

AZ ÚJSÁGÍROK VASUTI JEGYI
Bukarestből jelentik: A lapok hira-
sa szerint az államvasutak megke-
ték az újságírói jegyutalványok
adását. Ez az intézkedés állítólag
miniszterelnök tudtán kívül történt
Maniu Gyula hazaérkezése után azo-
nal intézkedni fog, hogy az újságírói
szabadjegyeket helyettesítő utalvány-
kiadását megszüntessék.

CSÖKKENNEK AZ ÁLLAMI BEVÉ-
TELEK. Bukarestből jelentik: Az új
állami költségvetés félelmi kimutatás
szerint öt millió lei a deficit az el-
irányzott bevételek és a tényleg be-
folyt összegek között. A bevételek
csökkentek úgy az egyenes adóknál,
mint a közvetett adóknál, így a mon-
polickeknekél 870 millió, a bélyegeknél
300 millió, a vámnál 1.171 millió, az a
koholnál 115 millióval kevesebb a be-
vétel az előirányzatnál.

A MASODIK HIVATALOS JELEN-
TÉS. Bukarestből jelentik: A hadügy-
miniszterium tegnap újabb kommüni-
két adott közre a domnestii robbaná-
s ügyében. A kommüniké szerint a rob-
banás okozta kár nem olyan nagy,
mint azt az első hivatalos jelentés kö-
zölte. Mintegy háromezer darab új lö-
vedéket sértetlenül találtak meg. A
környékbéli mezők megtisztítása a löve-
dékektől folyamathan van. Megerősítik
azt a hirt, hogy a robbanásnak
sem halálos, sem sebesült áldozata nin-
esen.

A nemzetközi diákszövetség fran-
cia elnököt választott. Budapestről te-
lefonálják: A nemzetközi diákszövetség
elnökének váratlanul Seurri-
Pált francia diákvezért választották
meg. Ezenkívül öt alelnököt is választ-
ottak, akik között van Széll János
dr. magyar diák is.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'08'25, Párisban 15'15

Temesvári magánárfolyamok 1929 augusztus 22-én reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt a második az eladást jelzi.

Angol font 816'40, 817 00 — Dollár 168' —, 168'20 — Hollandi for. 67'45
67'52 — Dinár 2'95, 2'96¹/₂ — Francia frank 6'58¹/₂, 6 60 — Olasz lira
8 80, 8'81 — Cseh kor. 4'98¹/₂, 4'99 — Német márká 40'13, 40'15 — Osztr.
schilling 23'72, 23 74 — Magv. pengő 29'40, 29'42 — Sv. frank 32'40, 32'42

Terményárak:

Buza 580, újbuza 570, tengeri 580, árpa 400, zab 400, rozs 420,
korpa 290, burgonya 180 lei száz kilónként. Répa kilója 11 lei.

GRAND HOTEL
IMPERIÁL
NAGYSZÁLLODA
BUDAPEST

1
perc
aKele-
ti pálya-
udvartól.Pá-
lyaudvarmel-
lett fekvő első-
rangú jó polgári
szálló. 150 szoba,
lifték, központi fűtés,
hideg-meleg folyóvíz.
Telefonos szobák. Fényes
társalgóhelyiségek. Kiváló té-
llkert-étterem polgári árakkal.
Interurbán telefonok: J. 326-19,
J.463-52, J.463-53 Prospektus kész-
séggel küld az Imperiál-szálló igaz-
gatósa, Budapest VII, Rákóczy-ut 90

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a „HELICON“ Bánati Nyomda Részvénytársaságnál, Timisoara.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala - BCU Cluj-Napoca.